

Thông tin về Cúm gia cầm (Cúm từ chim)

Cúm gia cầm (cúm từ chim) là gì?

Cúm từ chim là một bệnh gây ra bởi các vi-rút cúm ở chim. Những vi-rút cúm này hiện diện tự nhiên ở các loài chim. Những loài chim hoang dại trên thế giới mang những vi-rút trong ruột của chúng, nhưng thường không gây bệnh cho chúng. Tuy nhiên, cúm từ chim thì có tính lây lan cao giữa các loài chim và có thể lây cho những loài chim đã được thuần hoá bao gồm gà, vịt, và gà tây, làm cho chúng bệnh nặng và chết.

Những vi-rút cúm từ chim khác vi-rút cúm người như thế nào?

Có nhiều týp nhỏ của vi-rút cúm týp A. Những týp nhỏ này khác nhau do một số protein trên bề mặt của vi-rút cúm (hemagglutinin [HA] và neuraminidase [NA] protein). Có 16 týp HA và 9 týp NA khác nhau của vi-rút cúm A. Có thể có nhiều sự kết hợp khác nhau của protein HA và NA. Mỗi sự kết hợp tạo thành một týp nhỏ khác nhau. Tuy nhiên, khi chúng ta nói về “cúm từ chim”, chúng ta đang nói về những týp nhỏ cúm A phần lớn tìm thấy ở chim. Chúng thường không gây bệnh ở người mặc dù chúng có khả năng gây bệnh cho người. Khi chúng ta nói về “vi-rút cúm người”, chúng ta nói về những týp nhỏ gây bệnh rộng rãi trên người. Chỉ có 3 týp cúm A được biết đến gây bệnh trên người (H1N1, H1N2, H3N2). Dường như một số phần di truyền

Liên lạc Ban sức khoẻ quận-thành phố Oklahoma để biết thêm chi tiết

(405) 425-4437

duyệt lại 04/2013

Thông tin về Cúm gia cầm (Cúm từ chim)

của cúm người tít A là từ cúm chim. Vi rút cúm A thay đổi thường xuyên và chúng có thể thích nghi qua thời gian để gây bệnh và lây truyền giữa người với người.

Vi-rút cúm gia cầm A (H5N1) là gì?

Vi-rút cúm A (H5N1), cũng gọi là vi-rút H5N1, là tít nhỏ của vi-rút cúm A, thường có ở chim. Nó được biết đến lần đầu tiên ở các loài chim hải yến ở Nam Phi vào năm 1961. Giống như tất các loại vi-rút cúm, vi-rút H5N1 lan truyền giữa các loài chim trên thế giới, lây lan rất cao giữa các loài chim và có thể gây chết các loài chim.

Cúm chim lan truyền như thế nào?

Chim bị nhiễm cúm gieo rắc vi-rút qua nước bọt, dịch từ mũi và phân. Những loài chim dễ bị mắc bệnh bị nhiễm vi rút khi chúng tiếp xúc với chất tiết từ những con chim đã bị mắc bệnh hoặc khi chúng tiếp xúc với bề mặt có những dịch tiết của những con chim đó. Người ta cho rằng hầu hết các ca nhiễm cúm chim ở người là do tiếp xúc với gia cầm hoặc những bề mặt có dịch tiết từ gia cầm. Sự lây nhiễm của vi rút cúm chim từ một người bệnh tới người khác rất hiếm khi được báo cáo và lây nhiễm không ảnh hưởng hơn một người.

Liên lạc Ban sức khỏe quận-thành phố Oklahoma để biết thêm chi tiết

(405) 425-4437

duyet lai 04/2013

Thông tin về Cúm gia cầm (Cúm từ chim)

Nguy cơ nhiễm cúm H5N1 của người Châu Á và Châu Âu thế nào?

Vi rút cúm H5N1 thường không lây nhiễm cho người. Tuy nhiên, năm 1997, ca đầu tiên lây từ chim qua người đã được báo cáo trong dịch cúm gia cầm ở Hồng Kông. Vi-rút gây bệnh hô hấp nặng trên 18 người và 6 người đã chết. Kể từ đó, đã có những ca nhiễm cúm H5N1 khác trên người. Gần đây, những ca nhiễm H5N1 xảy ra ở Cam-pu-chia, Thái Lan, và Việt Nam xảy ra đồng thời với dịch H5N1 lớn ở gia cầm. Tổ chức y tế thế giới (WHO) cũng báo cáo những ca xảy ra ở người ở In-đô-nê-si-a. Hầu hết các ca này xảy ra do tiếp xúc với gia cầm bị nhiễm cúm hoặc những bề mặt có dịch tiết từ gia cầm. Tuy nhiên, cũng có suy nghĩ cho rằng có thể có một số ca là do lây truyền từ người sang người.

H5N1 có thể trở thành dịch bệnh lớn không?

Từ trước đến giờ, sự lây truyền của vi-rút H5N1 từ người sang người thì hiếm có và không lây truyền hơn một người. Tuy nhiên, bởi vì tất cả vi-rút cúm có khả năng thay đổi, các nhà khoa học lo ngại vi-rút H5N1 có thể gây bệnh cho con người một ngày nào đó và có thể lan truyền dễ dàng từ người sang người. Bởi vì những vi-rút này không thường ảnh hưởng đến con người nên con người có rất ít hoặc không có sự bảo vệ miễn dịch chống lại chúng. Nếu vi-rút H5N1 có thể gây bệnh cho con người và có thể lan truyền

Liên lạc Ban sức khỏe quận-thành phố Oklahoma để biết thêm chi tiết

(405) 425-4437

duyet lai 04/2013

Thông tin về Cúm gia cầm (Cúm từ chim)

dễ dàng từ người sang người, một dịch bệnh cúm lớn (dịch bệnh trên toàn thế giới) có thể bắt đầu. Không ai có thể dự đoán khi nào dịch bệnh lớn có thể xảy ra. Tuy nhiên, những chuyên gia trên thế giới đang khảo sát rất sát sao tình hình H5N1 ở Châu Á và chuẩn bị cho khả năng vi-rút có thể lan truyền dễ dàng hơn và rộng rãi hơn từ người sang người.

Những người nhiễm vi-rút cúm H5N1 được điều trị như thế nào?

Vi-rút H5N1 gây nhiễm cho các loài chim ở Châu Á và gây bệnh trên người kháng với amantadine và rimantadine, 2 loại thuốc chống vi-rút thường được sử dụng để điều trị cúm. Hai loại thuốc trị cúm khác, oseltamavir (Tamiflu) và zanamavir (Relena) có lẽ hiệu quả để điều trị cúm H5N1, nhưng cần nghiên cứu thêm để chứng tỏ hiệu quả của chúng.

Có vắc-xin để bảo vệ con người khỏi cúm H5N1 không?

Hiện tại, chưa có vắc-xin nào bảo vệ con người chống lại vi-rút H5N1 đang được thấy ở Châu Á và Châu Âu. Tuy nhiên, những nhà khoa học đang nỗ lực phát triển vắc-xin. Những nghiên cứu thử nghiệm vắc-xin chống lại vi-rút H5N1 bắt đầu tháng 4, năm 2005 và một chuỗi thử nghiệm lâm sàng đang được tiến hành.

Liên lạc Ban sức khỏe quận-thành phố Oklahoma để biết thêm chi tiết

(405) 425-4437

duyet lai 04/2013

Thông tin về Cúm gia cầm (Cúm từ chim)

Nguy cơ của người dân Hoa Kỳ trong sự bùng phát cúm H5N1 ở Châu Á và Châu Âu thì thế nào?

Nguy cơ hiện tại của người dân Hoa Kỳ trong sự bùng phát cúm H5N1 ở Châu Á thì thấp. Chủng vi-rút H5N1 tìm thấy ở Châu Á và Châu Âu chưa được tìm thấy ở Hoa Kỳ. Chưa có ca nào nhiễm cúm H5N1 xảy ra ở Hoa Kỳ. Những người du lịch trở về từ những nước bị ảnh hưởng ở Châu Á có thể bị lây nhiễm nếu họ tiếp xúc với vi-rút. Kể từ 2004, nhân viên y tế và y tế công cộng vẫn đang khảo sát kỹ lưỡng để báo cáo bất kì ca nào bị nhiễm.

Những đợt bùng phát cúm gia cầm đã xảy ra ở Bắc Mỹ gần đây. Nguy cơ ảnh hưởng tới con người từ những đợt bùng phát này ra sao?

Cúm gia cầm được chẩn đoán từ gia cầm nuôi trong nhà ở 5 bang của Hoa Kỳ và Columbia thuộc Anh (Canada) vào năm 2004. Típ nhỏ H5N1 của cúm A1 chưa xảy ra ở Bắc Mỹ. Tuy nhiên, nhiều típ nhỏ của cúm A1 đã gây bùng phát ở Bắc Mỹ. Tất cả các đợt bùng phát cúm A1 ở Bắc Mỹ đã được kiểm chế, và không có người nào bị lây nhiễm trong những đợt bùng phát này.

Liên lạc Ban sức khỏe quận-thành phố Oklahoma để biết thêm chi tiết

(405) 425-4437

duyet lai 04/2013